

SUOMEN PANKKI
EUROJÄRJESTELMÄ

FINLANDS BANK
EUROSYSTEMET

Suomen ja EU:n Kiinan-tuontiriippuvuus

Bioenergiapäivät 2025

Juuso Kaaresvirta

Suomen Pankin nousevien talouksien tutkimuslaitos (BOFIT), Suomen Pankki

Kiina-riippuvuuksista on kirjoitettu viime vuosina paljon

BOFIT Policy Brief
2023 No. 4

BOFIT Policy Brief
11 • 2025

Kaaresvirta, Juuso; Kerola, Eeva;
Nuutilainen, Riikka

Suomen ja EU:n Kiinan-tuontiriippu-
vuuden tarkastelua

Juuso Kaaresvirta ja Riikka Nuutilainen

Päivitys Suomen ja EU:n
Kiinan-tuontiriippuvuuteen

Suomen kaupallisista riippuvuuksista Kiinaan

Valtioneuvoston julkaisuja 2023:10

Julkaisija Valtioneuvosto

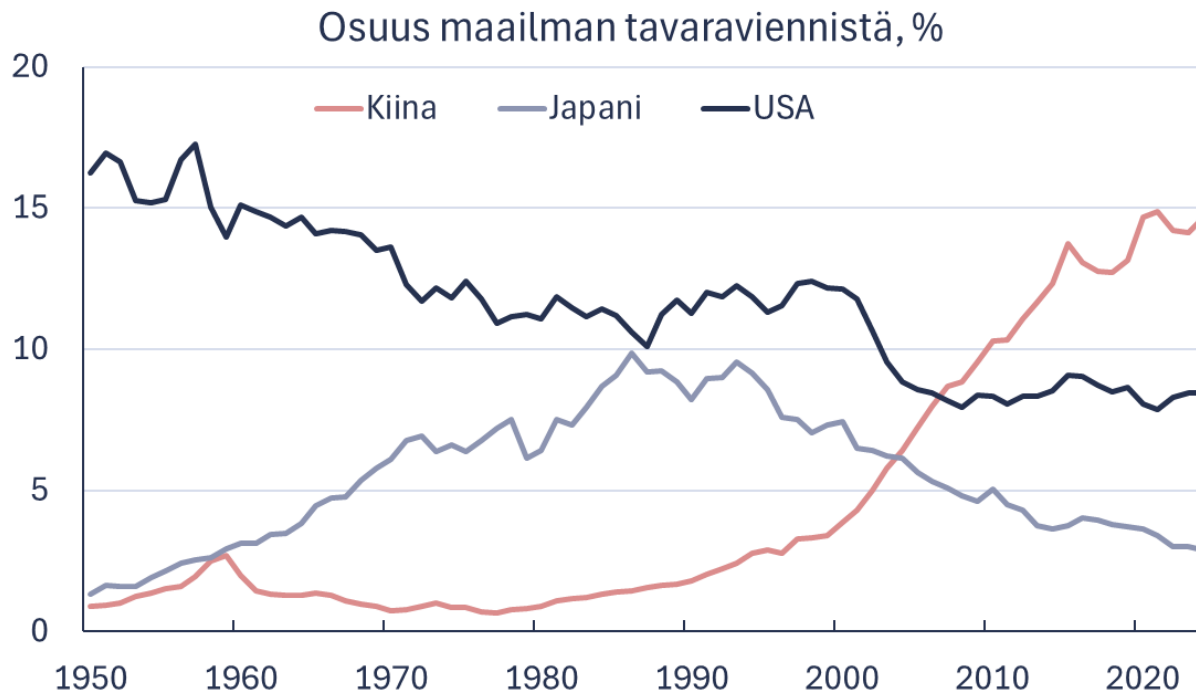
Toimittaja/t Teemu Laakkonen, Arto Haapea, Marja Kuosmanen

Yhteisötekijä Ulkoministeriö, Itäisen Aasian ja Oseanian yksikkö

Kieli suomi

Sivumäärä 28

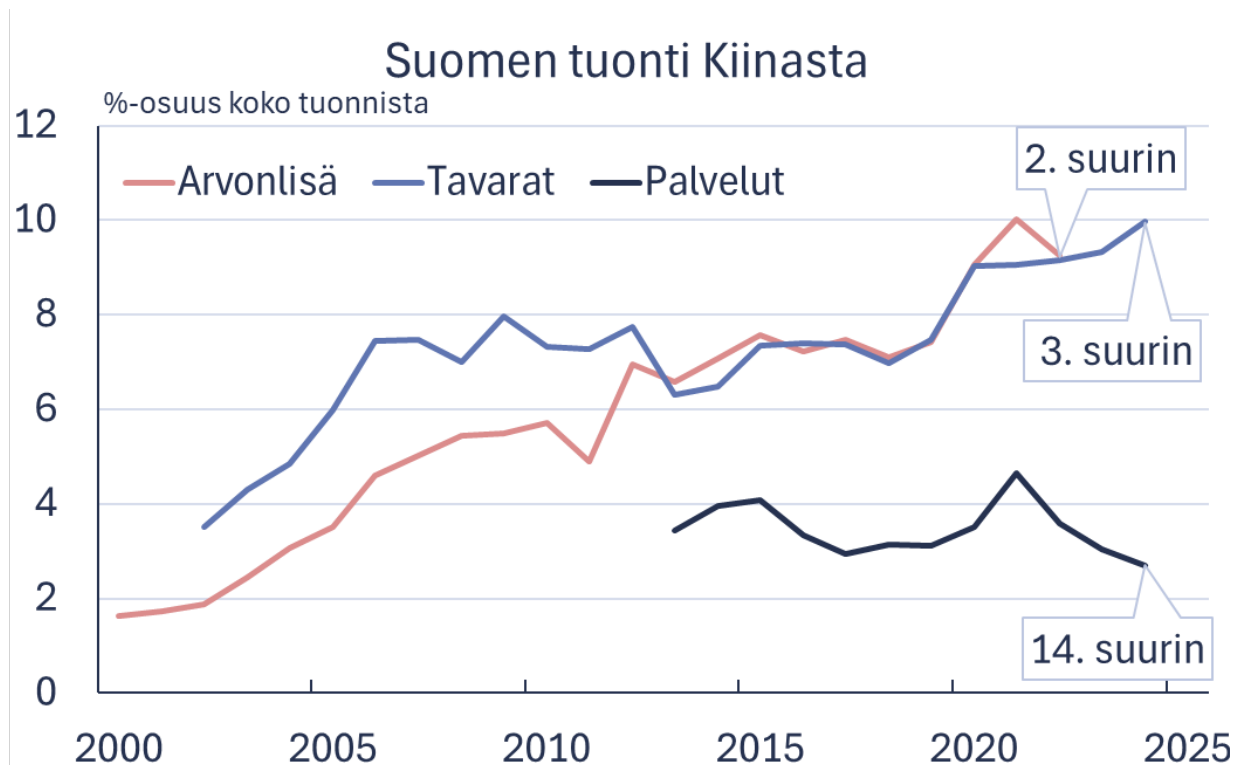
Yleiskuva. Koko maailman Kiina-riippuvuudet vaikuttavat suurilta.

Lähteet: WTO ja BOFIT

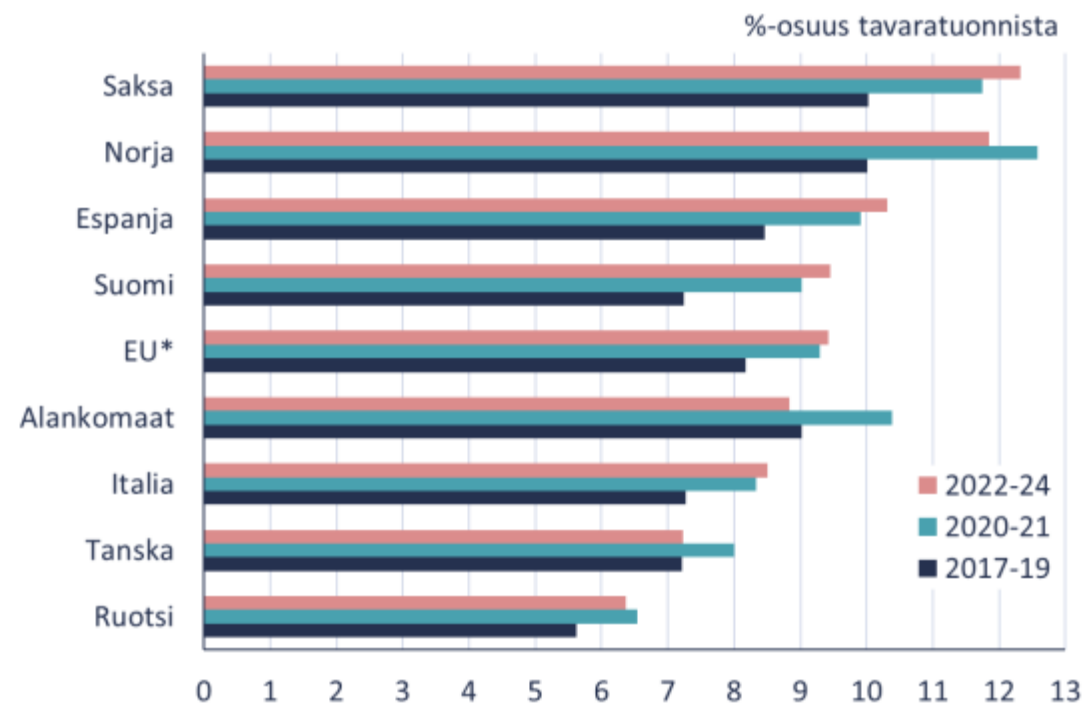
- Kiina on maailman 2. suurin talous ja maailman selvästi suurin tavaraviejä.
- Noin kolmasosa maailman tehdasteollisuudesta on Kiinassa.
- Kiina hyvin tärkeä markkina ja tuotantopaikka kv. yrityksille. Alle 1/3 Kiinan viennistä on ulkomaisten yritysten tekemää.

Kiina on Suomelle tärkeä kauppakumppani, niin kuin muillekin EU-maille. Tuontiriippuvuus kasvamaan päin.

Lähteet: Suomen Tulli, Tilastokeskus, OECD ja BOFIT

Kuvio 1. EU:n ja Euroopan maiden tavaratuonti Kiinasta

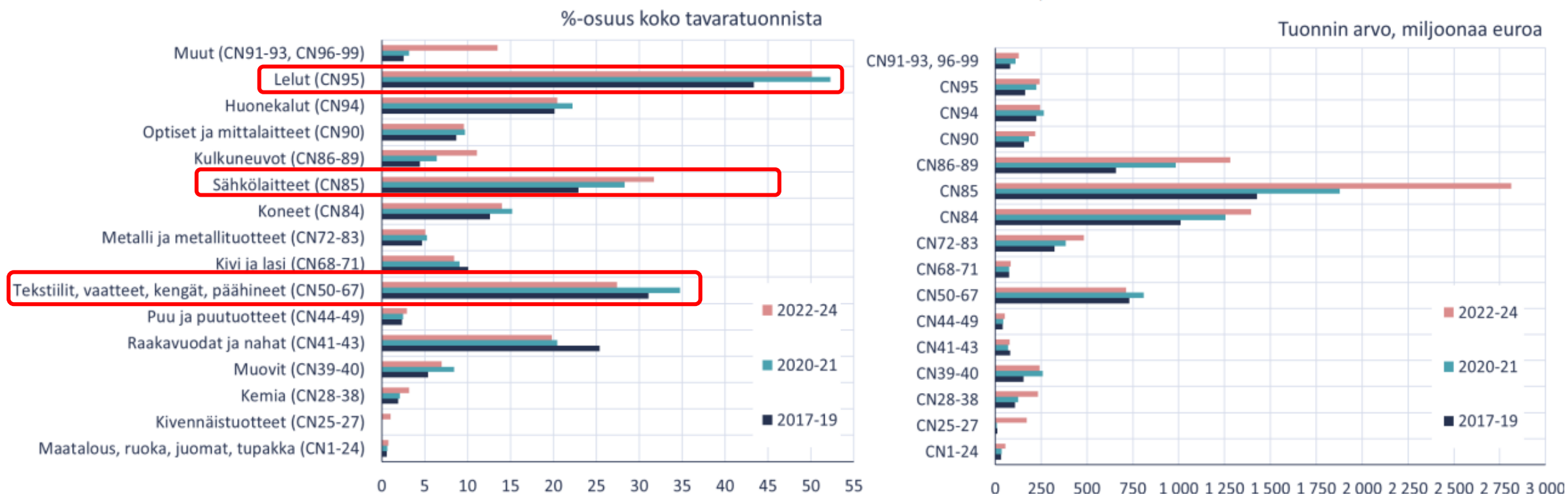

*) Kiinan osuus EU:n ulko- ja sisäkaupasta vertailukelpoisuuden vuoksi.

Lähteet: YK Comtrade, kansalliset tulliviranomaiset ja Suomen Pankin laskelmat

Mitä tuomme Kiinasta?

Kuvio 2. Suomen tavaratuonti Kiinasta tuoteluokittain. Vasemmalla osuus, oikealla tuonnin arvo.

Lähteet: Suomen tullin ja Suomen Pankin laskelmat.

Suomen Kiina-tuonnin keskeiset (arvo) tuote-erät

Taulukko 2. Tuoteryhmät, joissa Suomen Kiinan-tuonti oli suurinta 2022–2024.

CN6	Tuotenimike	Kiinan tuonnin arvo, 1 000 euroa			Kiinan osuus tavararyhmän tuonnista, %			Osuuden muutos 2022-24 vs. 2020-21
		2017-2019	2020-2021	2022-2024	2017-2019	2020-2021	2022-2024	
850760	Litium-ioni-akut	18 361	51 739	613 041	43.2	22.3	68.8	+46.5
851714*	Langattomat puhelimet ja älypuhelimet	302 027	333 883	549 356	44.2	48.1	63.0	+14.9
847130	Kannettavat automaattiset tietojenkäsittelykoneet...	346 474	418 037	431 523	63.8	66.1	66.4	+0.3
890190	Tavarankuljetukseen tarkoitetut alukset...	1 568	0	195 964	4.3	0.0	99.1	+99.1
851762	Laitteet datan vastaanottoon, lähettämiseen, reititinlaitteet	212 799	215 005	193 509	39.9	42.9	34.0	-8.8
271019	Keskiraskaat öljyt, maaöljystä tai bitumisista saadut...	184	235	133 015	0.0	0.0	7.2	+7.1
870380	Autot, alle 10 hlö, ainoastaan sähkömoottori	330	3 412	128 024	0.6	1.0	10.0	+9.0
841290	Voimakoneiden ja moottorien osat	5 321	62 606	120 023	6.1	30.8	25.3	-5.5
940541*	Valosähköiset, LED kanssa käytettävät	108 681	124 661	119 447	34.6	36.2	32.8	-3.4
850440	Staattiset muuttajat	42 630	61 461	94 098	23.6	23.3	23.5	+0.2
854142*	Valojännitekennot, joita ei ole koottu moduuleiksi	12 983	25 961	86 939	25.9	42.8	70.0	+27.2
851830	Kuulokkeet ja mikrofonin ja kaiuttimen yhdistelmät	49 214	75 796	79 262	70.2	74.3	74.3	-0.0
850490	Sähkömuuntajien ja induktorien osat	61 396	46 181	75 662	46.2	40.1	38.2	-1.9
996999	erittelemätön; kauppa alle arvokynnyksen	0	5 795	72 206	0.0	0.2	60.8	+60.6
950300	Kolmipyörät, potkulaudat... , lelut, joissa on pyörä	55 832	56 540	61 659	51.8	51.7	49.7	-2.1

Lähteet: Tulli ja Suomen Pankin laskelmat.

*Keinotekoinen kategoria, johon on yhdistetty useampi CN6-luokka 2017–2024 luokittelumuutosten takia.

Tavarat, joiden tuonnista EU:hun Kiina kattaa yli 90%

Taulukko 6. Keskeiset tuoteryhmät, joissa EU:n tuonnin Kiina-riippuvuus oli suurinta 2022–2024.

CN6	Tuotenimike	Kiinan tuonnin arvo, milj. euroa			Kiinan osuus tavararyhmän tuonnista, %			Osuuden muutos 2022-24 vs. 2020-21
		2017-2019	2020-2021	2022-2024	2017-2019	2020-2021	2022-2024	
851672	Leivänpaahdit, sähköllä toimivat, talouskäyttöön	131	158	163	93.4	96.0	98.1	+2.1
810419	Magnesium, jossa on < 99,8 pp. magnesiumia	128	128	244	90.4	95.7	98.1	+2.4
871500	Lastenvaunut, lastenrattaat ja niiden osat	379	384	461	93.5	96.0	97.6	+1.6
360410	Ilotulitusvälineet	256	136	340	97.6	97.3	97.6	+0.3
852713	Yleisradiovastaanottimet, ilman ulkoista voimanlähdettä	121	90	96	90.7	93.1	97.3	+4.2
670210	Tekokukat, -lehdet ja -hedelmät, muovia	253	326	431	95.8	96.6	97.2	+0.6
670290	Tekokukat, -lehdet ja -hedelmät, paitsi muovia	199	205	262	94.9	95.9	96.3	+0.4
853952*	Valodiodilamput (LED-lamput)	1 078	1 013	868	96.2	95.3	95.3	-0.0
660199	Sateenvarjot ja paravanvarjot	106	93	134	92.5	94.7	95.0	+0.3
842310	Henkilövaa'at, vauvanvaa'at, talousvaa'at	149	197	161	89.6	92.2	94.8	+2.6
851679	Sähkölämpölaitteet, talouskäyttöön	776	1 195	1 464	88.5	92.4	94.4	+2.0
810411	Magnesium, jossa on >= 99,8 pp. magnesiumia	158	169	284	93.7	90.3	93.2	+2.9
961700	Termospullot ja muut termosastiat	171	284	376	88.6	91.2	92.5	+1.2
741820	Saniteettitavarat ja niiden osat, kuparia	91	113	104	91.2	93.6	92.3	-1.3
630140	Vuode- ja matkahuovat, synteettikuitua	325	347	410	91.3	92.6	91.6	-1.0
847130	Kannettavat automaattiset tietojenkäsittelykoneet	21 800	29 899	28 200	89.9	92.0	90.9	-1.2
950510	Joulunviettoesineet	504	611	733	86.6	89.8	90.6	+0.7

Lähteet: Eurostat ja Suomen Pankin laskelmat. Taulukko sisältää ainoastaan ryhmät, joiden vuosituonnin arvo Kiinasta keskimäärin yli 100 milj. euroa. *Keinotekoinen kategoria, johon on yhdistetty useampi CN6-luokka 2017–2024 luokittelumuutosten takia.

Taulukko 3. Kriittisten raaka-aineiden Kiinan-tuonnin osuus koko tuonnista Suomessa ja EU:ssa.

Kriittinen raaka-aine	Kiinan osuus Suomen tuonnista (arvolla mitaten)			Raaka-aineen keskimääräinen vuosituonti Suomeen, 1000 eur			Kiinan osuus EU:n tuonnista EU:n ulkopuolelta (arvolla mitaten)			EU suurin tuontimaa*	Maailman päätuottaja*
	2017-2019	2020-2021	2022-2024	2017-2019	2020-2021	2022-2024	2017-2019	2020-2021	2022-2024		
Antimoni	4 %	6 %	11 %	696	687	717	50 %	25 %	20 %	Turkki 63%	Kiina 56%
Arseeni	0 %	4 %	4 %	119	59	97	35 %	53 %	70 %	Belgia 59%	Kiina 44%
Baryytti	13 %	14 %	18 %	279	315	399	66 %	64 %	60 %	Kiina 45%	Kiina 32%
Bauksiitti	20 %	12 %	15 %	3 273	5 561	4 295	66 %	64 %	60 %	Guinea 63%	Australia 26%
Beryllium	0 %	0 %	16 %	1	0	7	0.3 %	2 %	7 %	USA 60%	USA 67%
Boori	0 %	0 %	0 %	5 786	4 830	9 818	0 % /n/a	0 % /n/a	0 % /n/a	Turkki 99%	Turkki 48%
Fluorisälpä	33 %	14 %	59 %	9 244	7 492	13 373	11 %	5 %	20 %	Meksiko 33%	Kiina 56%
Gallium	0 %	0 %	0 %	4	7	4	60 %	85 %	84 %	Kiina 71%	Kiina 94%
Germanium	0 %	0 %	28 %	1	0	6	72 %	77 %	84 %	Kiina 45%	Kiina 83%
Hafnium	0 %	0 %	0 %	0	1	0	9 %	11 %	n/a	Ranska 76%	Ranska 49%
Harvinaiset maametallit	3 %	1 %	0.2 %	1 939	954	683	41 %	32 %	32 %	Kiina >85%	Kiina >85 %
Helium	1 %	0.3 %	0.1 %	2 167	2 393	2 851	1 %	0.4 %	3 %	Qatar 35%	USA 56%
Koboltti	n/a	n/a	n/a	476 504	9 618	8 865	13 %	13 %	16 %	N/A	Kongon dem.t. 63%
Koksihiili	0 % /n/a	0 % /n/a	0 % /n/a	338 380	197 040	460 752	1 %	2 %	2 %	Puola 26%	Kiina 53%
Kupari	0 %	0 %	0 %	728 863	1 066 113	1 477 308	0 %	0.1 %	0 %	Puola 19%	Chile 28%
Litium	11 %	26 %	20 %	944	549	1 637	3 %	4 %	20 %	Chile 79%	Kiina 56%
Luonnongrafiitti	1 %	1 %	9 %	5	8	123	36 %	23 %	41 %	Kiina 40%	Kiina 67%
Maasälpä	20 %	0 %	5 %	305	328	288	0 %	0 %	0 %	Turkki 51%	Turkki 32%
Magnesium	8 %	2 %	3 %	874	1 232	2 277	91 %	91 %	94 %	Kiina 97%	Kiina 91%
Mangaani	7 %	12 %	21 %	532	946	1 957	2 %	3 %	4 %	E.-Afrikka 41%	E.-Afrikka 29%
Nikkeli	0 % /n/a	0 % /n/a	0 % /n/a	1 081 292	1 462 703	1 657 754	1 %	1 %	1 %	Venäjä 29%	Kiina 33%
Niobium	0 %	0 %	0 %	32 179	36 078	43 850	0 % /n/a	0 %	0 %	Brasilia 92%	Brasilia 92%
Piimetalli	0 % /n/a	0 % /n/a	0 % /n/a	9 487	8 721	20 798	15 %	8 %	8 %	Norja 33%	Kiina 76%
Platinaryhmän metallit	0 %	0 %	0 %	9 033	21 060	17 613	1 %	1 %	0.4 %	N/A	E.-Afrikka/Venäjä
Raakafosfaatti & fosfori	0 %	0 %	0 %	69	1 068	12 529	0.0 %	0.2 %	0.4 %	Marokko/Kazakstan	Kiina >50 %
Skandium	0 %	4 %	0 %	19	9	52	48 %	66 %	38 %	Kiina 67%	Kiina 67%
Strontium	0 %	0 %	0 %	247	228	302	75 %	75 %	72 %	Espanja 99%	Iran 37%
Tantaali	56 %	47 %	66 %	194	294	364	15 %	15 %	23 %	Kongon dem.t. 35%	Kongon dem.t. 35%
Titaanimetalli	0.3 %	0 %	0.2 %	31 945	7 249	9 022	7 %	7 %	8 %	Kazakstan 36%	Kiina 43%
Vanadiini	4 %	3 %	1 %	8 330	4 214	5 555	12 %	5 %	12 %	Kiina 62%	Kiina 62%
Vismutti	0.2 %	30 %	0 %	227	37	0	54 %	74 %	n/a	Kiina 65 %	Kiina 70%
Volframi	1 %	1 %	1 %	30 351	32 620	48 744	38 %	28 %	35 %	Kiina 32%	Kiina 86%

Lähteet: Tulli, Eurostat ja Suomen Pankin laskelmat. *Lähde: Study on the critical raw materials for the EU 2023.

Raaka-aineen sekä jalosteiden yhteenlaskettu tuonnin arvo. n/a: Kiinan-tuonnin arvo ei saatavilla (salainen). Laskelmissa käytetyt tuoteryhmät (CN) on lueteltu liitetaulukossa 1.

EU Komissio on määrittänyt 34 kriittistä raaka-ainetta.
19:ssä niistä maailman päätuottaja on Kiina.

Yhteenveto

- Riippuvuuksien määrittäminen on hyvin vaikeaa, ja tilastoista laskettu riippuvuus on todennäköisesti todellisen riippuvuuden alaraja.
- Suomen ja EU:n (ja koko maailman) Kiina-riippuvuudet ovat suuria ja vaikeasti korvattavia. Etenkin harvinaiset maametallit, vihreän siirtymän teknologia, ja yleisesti Kiinan valtava teollinen tuotantokapasiteetti.
- Kiina panostaa voimakkaasti teknologiaan ja innovaatioihin, mikä tarkoittaa yhä kovempaa kilpailua länsimaisille yrityksille ja mahdollisesti teknologisten riippuvuuksien lisääntymistä tulevana vuosina.
- Riippuvuudet eivät pelkästään yhteen suuntaan.
- Riippuvuudet eivät itsessään ole vahingollisia vaan hyödyllisiä, kun kansainvälinen työnjako on nostaa kaikkien elintaso.

Kiitos!

**BOFIT Kiina-tietoisku
ilmainen
ma 10.11. kello 13.00-15.30
Rahamuseo ja verkko (myös tallenne)**

Muista ilmoittautua!
www.bofit.fi